

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor și
Administrator al Revistei SILIU RĂDULESCU
Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Andrei Rădulescu : *Anuario di diritto comparato.*

George Nedelcu. — *Vârsta în funcțiunile publice* (continuare).

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Jus-*

tiție S. III. — Contencios administrativ. — Funcționar public. — Revocare. — Anularea ei. — Consecințe. (Const. Anghelescu cu D. Burileanu și Ministerul de Finanțe).

Curtea de Apel din București S. I. — Execuție silită. — Titlu executor. — Jurnal de investire. — Apel. — Inadmisibilitate. (Sevasta Mărgărit cu Iane Nocica).

Tribunalul Ilfov S. Notariat. — Execuție silită. — Urmărire de venituri. — Datornic. — Rămânerea lui în imobilul urmărit. (Ecaterina V. Oprea cu Banca Munteniei).

Judecătoria Ocolului Peresecina. — Simulație. — Act de arendă acoperind un act de vânzare. — Probă testimonială. — Inadmisibilitate. (Gheorghe Epure cu V. Mamolea).

ANNUARIO DI DIRITTO COMPARATO

Roma, 1931

În două recenzii, făcute anii trecuți¹⁾, am adus la cunoștința juriștilor români apariția excelentei publicații italiene, cu titlul de mai sus, organul Institutului de studii legislative, format de cei mai de seamă jurisconsulți ai Italiei.

Semnalez — de astădată -- volumul VI partea I, care a apărut spre sfârșitul anului 1931. Acest volum de peste 900 pagini este împărțit în două secțiuni. Prima este formată din 3 părți, dintre care cea dintâi este rezervată doctrinei. Aci găsim, mai întâi, un studiu asupra reformei justiției administrative în confederațiunea elvețiană, studiu foarte interesant, alcătuit de Z. Giacometti, profesor la Universitatea din Zurich. În alt studiu Dr. I. Strahl din Stockholm expune caracterile și izvoarele dreptului suedez, materie așa de puțin cunoscută la noi.

După acestea urmează 3 studii asupra proiectului codului penal italian, scrise de profesorii : Pompe delà Universitatea din Utrecht, Irk delà Universitatea din Pécs și Givanovici delà Belgrad, care aduc o serie bogată de observațiuni asupra diverselor chestiuni din proiect.

Proiectul codului penal austriac formează obiectul altui studiu întocmit de Dr. Kadecka.

Sunt arătate — apoi — de către Dr. Kasting unele inovațiuni ale codului penal danez din 1930, iarăși nu prea cunoscut la noi.

Mai multe pagini sunt consacrate de către Prof. Galdana delà Univ. din Madrid luptei contra criminalilor în codul penal spaniol din 1928.

O parte de 22 pagini, extrem de interesantă, o formează studiul Prof. P. Garraud delà Lion despre Codul penal chinez din 1928.

În fine Dr. Pajnici delà Lubiana tratează, într-o cercetare de aproape 60 pagini, despre reforma și unificarea dreptului penal în Jugo-Slavia.

* * *

Partea a doua a acestei secțiuni coprinde alte cercetări de drept comparat între care menționăm : codificarea dreptului privat aeronautic internațional, chestiunea votului plural în societățile anonime belgiene, principiul „solve et repete” în dreptul financiar englez.

Se dau notițe asupra mișcării internaționale pentru unificarea dreptului, pentru congresul internațional de drept comparat, etc.

Aflăm — în urmă — o bogată serie de recenzii de lucrări juridice din diferite țări, între cari sunt și 3 românești, trimise de mine asupra Codului Comercial al D-ului Eftimie Antonescu, *Tratat de Drept și procedură penală de Tanoviceanu și Camera de Consiliu de D-l Petre Vasilescu.*

A treia parte a primei secțiuni coprinde informațiuni bibliografice, foarte bogate și aranjate cum nu se poate mai sistematic, din literaturile juridice : italiană, austriacă, belgiană, franceză și olandeză, pe ultimii ani.

Secțiunea a doua, destinată jurisprudenței coprinde informațiuni asupra jurisprudenței : italiene, austriace, engleză, aranjată pe materii și, în mare parte însoțită de note.

Volumul ca de obicei, se încheie cu un indice special pentru jurisprudențe, întocmit sub patru aspecte spre a-i ușura întrebuintarea.

*

1) „Curierul Judiciar” No. 5, din Febr. 1930 și No. 9 din 1 Martie 1931.

Supra valorii cuprinsului nu este cred nevoe să

mai stăruim; chiar numai titlurile, numele și situația autorilor arată cu prisosință interesul ce poate deștepta pentru oricine se ocupă cu Dreptul.

Relevăm cu toate acestea și acum bogăția materialului, metoda întocmirii acestor studii, îndrumate ca trăsături generale, de către conducerea institutului, care urmărește oarecare sistematizare în cercetări precum și excelența formă, în care se înfățișează ca tipar și acest volum.

Constatăm — fără umbră de îndoială — desvoltarea surprinzătoare a acestei publicațiuni și contribuția prețioasă pentru progresul Dreptului comparat.

Reamintim că — potrivit hotărârei binevoitoare a comitetului — **volumele pot fi dobândite în România cu prețul fixat pentru Italia.** Doritorii sunt rugați, însă, să se adreseze direct Institutului și în special Secretarului general.')

Este adevărat că pentru mijloacele noastre, din cauza valutei, cu toată această extraordinară reducere, volumele ni se par scumpe. Ținând însă seamă de împrejurări și de scumpetea cărții aproape în toate țările, prețul acestei publicații, executate în condiții deosebite, nu este mare. În tot cazul bibliotecile publice ale barourilor în special ar trebui să nu fie lipsite de o astfel de lucrare, care onorează Institutul italian de studii legislative.

O mențiune deosebită — care trebuie repetată fiindcă este prea meritată — se cuvine tocmai Secretarului general, distinsul profesor dela Neapole, care depune o nouă stăruință pentru progresul Institutului și strălucirea acestei publicații.

Andrei Rădulescu

Consilier la Curtea de Casație
Profesor Universitar
Membru al Academiei Române

VÂRSTA ÎN FUNCȚIUNILE PUBLICE.

Curtea de Casație. Consiliul Legislativ. Constituționalitate.

(Continuare) Γνωθί σε αυτών.

O instituțiune de pură știință, cu caracter constituțional, născută în ultimii ani, este Consiliul legislativ: un organ care, în ce privește legiferarea și anume valabilitatea legilor, face parte din mecanismul vieții Statului, și stă pe picior de egalitate cu Capul Statului și cu Corpurile legiuitoare;

o instituțiune a cărei măreție nu este bine văzută de dregătoriile Statului;

o instituțiune de care mai marii zilei se împiedică și nu știu unde s'o așeze.

Legiuitorul din 1925 a așezat-o pe aceeaș bancă cu Inalta Curte de casație: un obicei neînțeles de a se

Adresa: Prof. Salvatore Galgano. Istituto di studi legislativi. Roma. Palazzo di Giustizia. Ammezzato Corte d'Appello.

Prețul întregului volum al VI la care se poate face abonament este pentru Italia și România 250 lire iar pentru celelalte țări 460.

lua Curtea de casație ca unitate de măsură cu privire la mărirea instituțiilor.

Cu toată egalitatea legală în grad și retribuțiune cu Inalta Curte de casație, Consiliului legislativ i se nesocotește rânduiala în ierarhia funcțiilor, iar legile bugetare îi discută în fiecare an locul, cu intențiunea de a l coborî, din punct de vedere bugetar, pe o treaptă inferioară Curții de casație și Curții de conturi. Pentru a doua oară anul acesta intențiunea a fost adusă la îndeplinire, iar Consiliul, în mândria lui, n'a cerut justiției să i se recunoască drepturile, trăgând perdeaua care ascunde potecile haiducești pe care s'a umblat pentru ca să fie pus Consiliul legislativ în inferioritate.

Ar fi de cercetat, — întrebuințez o expresiune a poporului — cui îi stă în gât Consiliul legislativ.

Rolul Consiliului legislativ nu poate fi asemănat nici cu al Curții de casație, nici cu al Curții de conturi, și, deci, aceste instituțiuni nu pot sta pe aceeași treaptă cu Consiliul legislativ.

Consiliul legislativ este un organ ajutător al Corpurilor legiuitoare și al Puterii executive, născut din imposibilitatea recunoscută — așa se zice — de a legifera, și a Parlamentului și a Guvernului; este o organizare constituțională de competențe prin purgatoriul cărora trebuie să treacă legile Țării.

Raporturi de similitudine între această instituțiune și celelalte instituțiuni ale Țării nu pot exista. Consiliul legislativ stă pe o treaptă superioară, căci până nu se cere și avizul lui, nu se poate modifica nici un rând din legile Țării.

Nici între el și Inalta Curte de casație omogeneitate nu poate fi: Consiliul legislativ pune umărul la facerea legilor, desăvârșește lucrarea legislativă; Inalta Curte de casație mănuește legile.

E banal să spun care fapt e mai de căpetenie, și e banal să repet ceace s'a zis de când lumea e lume și se va zice cât lumea va fi lume, că „a face legi „este cea mai înaltă funcțiune socială, și dacă trebuiesc „oameni pentru a aplica legile și a le explica altora, „cu atât mai mult trebuiesc asemenea oameni pentru „a le pregăti și a le confecționa“.

Așa fiind, Consiliul legislativ nu poate sta mai jos de cât Curtea de casație în erarhia instituțiilor Țării, căci oamenii destoinici pentru pregătirea și confecționarea legilor, oamenii de știință și de cugetare, cu practica aplicării legilor, de cari are nevoie Consiliul legislativ, îi poate furnisa mai numai magistratura care este o școală de gândire și de prețuire a judecăței, singura școală în care sufletul se îmbină cu ideile spre a le examina și compara în descoperirea a ceace este adevărat și drept.

Din nenorocire lipsește din învățământ o asemenea școală, precum lipsește și școala care să facă din om un adevărat om.

Intr'o ordine firească de lucruri, Inalta Curte de casație, această Academie de înaltă gândire, ar trebui să fie unul din rezervoriile vieții Consiliului legislativ, căci acolo sunt speranțe de a se putea găsi

întunite și știința, și cugetarea, și judecata ne depravată, și practica aplicării legilor.

Dacă ar fi să formăm o piramidă din instituțiile superioare ale Statului, în vârful piramidei n'ar putea sta decât Consiliul legislativ către care cată să se îndrepte celelalte instituții și să tindă către el cu tot ce are mai distins ca știință și experiență, în urmărirea unui aceluiaș scop: buna și înțeleapta legiferare după care Țara tânjește atât.

În acest scop, la Consiliul legislativ ar trebui să se adune luminile celorlalte instituții, după cum într'o lentilă se colectează razele soarelui care, strânse în focarul ei, produc imagini strălucitoare.

Dintre oamenii cari, în trecut, s'au ocupat de Consiliul legislativ, singurul care a apreciat înălțimea acestei instituții a fost Eug. Stătescu. Proiectul de lege asupra Consiliului legislativ din 1885 vorbește în destul. În concepția proiectului de lege al lui Stătescu, Consiliul legislativ mânca cu Vodă la masă.

Un amănunt. Proiectul de lege în chestiune, votat de Senat în sesiunea 1885-1886, nu a mai fost trimis în debaterile Camerei, nu a devenit lege, deși Stătescu a stat atunci ministru de justiție până în Martie 1888, și a mai venit la ministerul justiției în anii 1895 și 1902. Stătescu a renunțat la Consiliul legislativ fiindcă nu a voit ca după ce va fi luat ființă să fie coborât din înălțimea pe care el îl așezase. Pe când proiectul de lege se discuta în Senat, Stătescu, preocupat de numirea membrilor Consiliului a propus unora și altora dintre înalții funcționari pe care el îi judeca destoinici să figureze în Consiliu, dintre demnitarii înaintea minții și științei cărora el n'ar fi ezitat să se descopere. S'a adresat și demnitarilor liberali și demnitarilor conservatori, oameni cari erau cineva nu fiindcă se găseau în înalte funcțiuni, ci se găseau în înalte funcțiuni fiindcă erau cineva. Pentru un motiv sau altul, Stătescu a fost refuzat de mulți dintre cei cărora se adresase. Decepționat, a spus: „nu mai fac Consiliul legislativ; nu-l mai fac pentru că nu vreau ca partidul liberal și partidul conservator să-și numească acolo pe oricine dintre prietenii politici sau „dintre oamenii lor de casă“. Și astfel Stătescu a pus punct chestiunii Consiliului legislativ.

Chestiunea Consiliului legislativ a fost rezolvată de Constituantul din 1923. El a voit să facă din Consiliul legislativ o instituție constituțională, care, obligatoriu, să ia parte la întocmirea legilor, iar legiuitorul ordinar să n'o poată zădărnici or anihila în atribuțiunile ei.

„Menirea Consiliului legislativ este să ajute în mod consultativ la facerea și coordonarea legilor, emănând fie de la Puterea executivă, fie din inițiativa parlamentară. Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie. O lege specială va determina organizarea și modul de funcționare al Consiliului legislativ:“ așa se exprimă art. 76 din noua Constituție care a înființat Consiliul legislativ.

Menirea Consiliului legislativ, zice Constituția, este să ajute la facerea și coordonarea legilor.

Aceste două cuvinte: *facerea și coordonarea*, însemnează „confectionarea legilor și punerea lor în armonie fie cu diferitele legiuri existente, fie cu Constituțiunea, fie cu obiceiurile și tradițiile poporului, fie cu trebuințele reale ale societății, și tot deodată arată câte condițiuni și câte cunoștințe se cer pentru asemenea lucrări: cunoștința legilor existente și a raporturilor ce le leagă cu celelalte legiuri în vigoare, cunoștința legilor străine relative la acelaș obiect, cunoștința doctrinei și a jurisprudenței asupra materiei. „Trebuie adunarea și coordonarea tuturilor acestor materialuri, trebuie timp, studii și o aplicare continuă și constantă asupra obiectului ce trebuie de reglementat; și mai presus de toate trebuiesc bine cunoscute și studiate trebuințele reale ale societății și condițiunile particulare de existență ale poporului pentru care se legiferează.“¹⁾

Am reprodus rândurile de mai sus din expunerea de motive a proiectului de lege asupra Consiliului legislativ din 1885 al lui Eug. Stătescu pentru că în această expunere se arată spiritul în care Constituantul din 1923 a introdus principiul din art. 76 care înființează Consiliul legislativ.

Imaginea proiectului de lege al lui Stătescu a avut-o înaintea lui Constituantul din 1923, când a redactat art. 76 din noua Constituțiune.

Către proiectul de lege al lui Stătescu s'a închinat legiuitorul ordinar când a dat viața principiului constituțional prin legea specială din 26 Februarie 1925, și când a redactat în această lege dispozițiunile privitoare la menirea și atribuțiunile Consiliului legislativ.

Acestea se văd din raportul D-lui senator C. G. Dissescu către comisiunea constituțională mixtă. D-l Dissescu se exprimă astfel asupra articolului 124 din proiectul de Constituțiune supus Comisiunii constituționale mixte ...

„De aceea, art. 130 din actuala Constituțiune, prevede că se va putea înființa o comisiune permanentă care nu va avea alte atribuțiuni decât studierea și elaborarea proiectelor de legi și regulamentelor de administrațiune publică.

„Noul articol 124 a reluat aceeași idee, dezvoltând-o, mai bine, complectând-o.

„Aliniatul final al acestui art. glăsuiește că o lege specială va determina organizarea și modul de funcționare a Consiliului legislativ.

„Un proiect de lege avem în Senat. Este acela depus de fostul ministru de justiție Eugen Stătescu în sesiunea din 1885-1886.

„El poate fi reluat și pentru buna sa alcătuire și ca un omagiu de adus marelui dispărut.

„În împrejurările actuale când este la ordinea zilei

1) Expunerea de motive a proiectului de lege asupra Consiliului legislativ întocmit de ministrul justiției Eug. Stătescu și votat de Senat la 7 Aprilie 1886.

„unificarea legislațiunii în România Mare, organizarea Comisiunii legislative se impune.

Articolul 124 din proiectul de Constituțiune, supus de D-1 Dissescu comisiunii mixte, a devenit art. 77 în al doilea proiect și apoi art. 76 în noua Constituție.

În ce privește obligațiunea Consiliului legislativ de a examina coordonarea proiectelor de legi cu principiile constituționale, aceasta se arată și în declarațiunea ministerială făcută în Senat cu ocaziunea discuțiunii asupra articolului 103 din Constituție.

Cu această ocaziune, ministrul agriculturii și domeniilor, Al. Constantinescu, a spus :

„Precum magistratura trebuie să fie geloasă de respectul Constituției, tot așa trebuie să fie și Parlamentul, și când un Parlament face o lege, trebuie să legifereze numai în spiritul Constituției. Când regele, care este un factor constituțional, sancționează legea votată de Corpurile legiuitoare, se presupune că Parlamentul acela și a dat seama că nu face o lege în contra dispozițiilor constituționale. Ceva mai mult : pentru a asigura că legile vor fi făcute în spiritul constituțional, s'a pus în această Constituțiune o îngrădire și anume : că nici guvernul, nici membrii Corpurilor legiuitoare, pe cale de inițiativă particulară, nu mai pot propune o lege în Parlament fără ca ea să fi trecut înaintea Consiliului legislativ pe care l'ați votat și care va avea, ca cea d'întâi a lui datorice să observe ca legea propusă, fie de guvern, fie din inițiativă parlamentară, să nu violeze principiile constituționale.

„Și tocmai pentru ridicarea prestigiului legilor, marales acum când s'a luat și o altă garanție preliminară, și pentru guvern și pentru d-voastră, căci și inițiativa privată și inițiativa guvernului nu vin înaintea d-voastră decât după ce trece prin purgatoriul unui Consiliu legislativ, care va vedea dacă o lege este constituțională sau nu.

„Ei bine, pentru că se poate, cu toate aceste siguranțe, să se strecoare vre-o dispozițiune care să fie anticonstituțională, de aceea nu s'a închis robinetul : să recurgem la cea mai înaltă instanță. Căci orișice s'ar zice de către instanțele inferioare, chiar admittând că vom da acest drept la toate, tot la cea din urmă va fi ultimul cuvânt, tot Curtea de casație este care va spune ultimul cuvânt asupra constituționalității legii”.

Nu mai poate fi îndoială, dar, că rolul ce i s'a dat Consiliului legislativ de către legiuitorul ordinar de a cerceta proiectele de legi în raport cu dispozițiile Constituției, este așa cum l'a înțeles spiritul Constituțiantului, spirit pe care legea specială din 1925 n'a făcut decât să-l redea în textele sale.

Consiliul legislativ nu judecă constituționalitatea legilor, nu face concurență Curței de casație, după cum spun cei cari, cu târnăcopul în mână, stau gata să-l dărâme, ci veghiază la armonia legilor cu Constituția.

Sarcina de a veghea, ce i s'a încredințat, este de ordin constituțional, după cum s'a văzut mai sus, și

după cum de ordin constituțional este și instituțiunea Consiliului, cu osatura sa pe care legea specială, în vederea solidității ei, a asigurat-o cu elementele necesare, cu stâlpii proprii și durabili : baze temeinice care să suporte greutatea atribuțiilor de tehnică juridică și de tehnică legislativă ce Constituțiunea le-a dat Consiliului.

Constituantul dela 1923, transformat în legiuitor ordinar, a întocmit tot el și legea din 1925 pentru aducerea la îndeplinire a art. 76 din Constituție.

Ca și în Franța la 1848, - după cum spune D-1 Const. G. Dissescu, raportorul Comisiunii constituționale, la finele raportului făcut asupra anteproiectului întocmit, - „când Constituanții, pentru ca dispozițiunile generale fundamentale ale Constituției să nu rămână simple dezi-derate, și spre a da Franței legile speciale anunțate, astfel ca Constituția votată să fie complectă, au hotărât să nu se despartă până nu vor vota toate legile speciale, organice anunțate”, tot așa și la noi Constituanții din 1923 nu s'au despărțit până ce nu au complectat Constituția cu legea din 1925 pentru organizarea și funcționarea Consiliului legislativ.

Timp de 2¹/₂ ani, articolul 76 din Constituție, care oprește imperativ Corpurile legiuitoare să mai voteze vre un proiect de lege dacă n'a trecut mai întâi pe la Consiliul legislativ, nu și-a avut aplicare. În Constituție rămăsese un gol : lipsa legea pentru funcționarea Consiliului legislativ.

Acest gol fusese ocrotit de Constituție prin art. 134 care dispune ca : până la întocmirea legii pentru organizarea Consiliului legislativ, prezentarea proiectelor de legi va continua să se facă în conformitate cu legile în vigoare.

Legea specială pentru organizarea și funcționarea Consiliului legislativ din 1925 a umplut golul constituțional la 1 Ianuarie 1926, data punerii în aplicare a legii.

Cu legea din 1925 s'a terminat clădirea constituțională destinată pentru legiferare.

Corpurile legiuitoare nu mai pot vota nici un proiect de lege cât în condițiunile prescrise de art. 76 din Constituție.

Legea din 1925, umplând golul constituțional, a intrat în textul Constituției, face trup din trupul ei. Prin analogie putem zice că această instituțiune este, față de clădirea constituțională, imobil prin destinațiune. Ea fiind așezată perpetuu în Constituțiune nu mai poate fi scoasă fără a se deteriora clădirea, fără a se lăsa iarăș golul de mai înainte, gol care acum va tăia firul vieții Statului, demontându-se mecanismul legiferării.

Orice atingere în compozițiunea acestui imobil prin destinațiune, orice dărâmare s'ar aduce osaturei Consiliului Legislativ este o atingere adusă Constituțiunii care acoperă instituțiunea așa cum e întocmită, cu elementele anume hotărâte ca să-i poată sprijini menirea și să ducă greutatea îndatoririlor ce are.

Acestor elemente li s'a fixat, între altele, și vârsta

necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor constituționale ale Consiliului și au fost declarate inamovibile spre a nu putea fi fracturate, adică spre a nu se aduce deteriorare instituției.

Această vârstă fixată în scopul de a da tărie bazelor pe care se reazămă instituția în susținerea greutăților atribuțiilor ei, nu poate fi micșorată fără a slăbi baza, și prin urmare fără a se slăbi instituția, după cum nu poate fi slăbită temelia unei clădirii fără pericol pentru clădire.

Vârsta, în limitele fixate de lege, intră în compoziția instituției, iar instituția fiind a Constituției, vârsta este constituțională.

Cu toată constituționalitatea, însă, a vârstei membrilor Consiliului legislativ, care nu poate fi ignorată de cei ce știu citi și înțelege legile, titularul de acum un an al ministerului justiției n'a ezitat să întocmească un proiect de lege pentru micșorarea limitei ei, care este 70 ani.

În luna Decembrie 1931 a fost depus pe biroul Senatului următorul proiect de lege pentru modificarea art. 34 din legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului legislativ: *Art. unic.* Prim-președintele președinții și consilierii permanenți la vârsta de 68 ani împliniți, iar referenții titulari și stagiați la vârsta de 65 ani, vor fi puși din oficiu, prin decret regal, „în pozițiunea de a-și exercita drepturile la pensiuă”.

Expunerea de motive a proiectului de lege sună astfel:

„Legea pentru organizarea Consiliului legislativ pre-vede că prim-președintele, președinții și consilierii permanenți ai Consiliului, au gradul membrilor Curții de casație.

„Limita de vârstă pentru consilierii Consiliului legislativ este fixată la 70 ani, aceeași pe care art. 140 din legea pentru organizarea judecătorească o fixă pentru magistrații Curții de casație

„Or, prin legea promulgată prin I. D. R. Nr. 1.134 din 1931, publicată în Monitorul Oficial Nr. 79 din 4 Aprilie 1931, limita de vârstă pentru magistrații Curții de casație a fost redusă la 68 ani.

„Pentru a armoniza dispozițiile legii pentru organizarea Consiliului legislativ cu legea pentru organizarea judecătorească, am întocmit alăturatul proiect de lege prin care se reduce la 68 ani limita de vârstă și pentru prim-președintele, președinții și consilierii permanenți ai Consiliului legislativ, proiect de lege ce supun deliberării d-voastre.

Expunerea de motive nu este de bună credință; utilizează adevărul: lasă să se înțeleagă că vârsta membrilor Consiliului legislativ ar fi fost fixată după modelul vârstei Curții de casație, pe când în realitate vârsta Casației ia fost ridicată în 1928 la nivelul vârstei Consiliului legislativ.

Asupra proiectului de lege, Consiliul legislativ a dat următorul aviz cu No. 166, în ședința de la 17 Decembrie 1931:

„Văzând că prin proiect se propune reducerea limitei de vârstă a membrilor permanenți ai Consiliului

„legislativ dela 70 ani, cât este prevăzut în legea sa „organică, la 68 ani;

„Văzând că în expunerea de motive a proiectului se spune că această propunere e făcută în scop de a „armoniza dispozițiile din legea Consiliului legislativ „cu acelea din legea de organizare judecătorească, referitoare la membrii Curții de casație;

„Consiliul are de făcut asupra proiectului următoarele observații:

„I) Proiectul tinde să stabilească egalizarea limitei de vârstă între membrii Consiliului legislativ și membrii Curții de casație, egalizare pe care la înființarea Consiliului, legiuitorul nu a voit-o, fixând limita la 70 ani deși știa că la Curtea de casație e de 68 ani, pe care apoi nici nevoile ulterioare ale serviciului nu au dovedit o necesară, și în fine pe care nici Consiliul legislativ nu a cerut-o;

„II) Între membrii Consiliului legislativ și ai Curții de casație nu se poate concepe o egalare a condițiilor de pensionare pentru că între cele două Corpuri e o deosebire fundamentală. Consiliul legislativ face apel nu numai la cunoștințe juridice și teoretice, dar mai ales la experiența și cunoștințele de specialitate ale membrilor săi.

„Art. 15 al legii Consiliului legislativ, între alte condițiuni de admisibilitate pentru membrii consiliului, „spune:

„Să aibă o activitate de specialitate manifestată într-unul din modurile următoare:

„Să fi îndeplinit funcțiuni sau însărcinări înalte în stat, pe cât posibil în specialitatea locului vacant...;

„Să fi publicat lucrări științifice de specialitate și să fi desfășurat o activitate permanentă în această direcțiune.

„Or, elementele recrutate pe baza specializării și specializați prin experiență, legiuitorul a voit în interesul instituției să le utilizeze cât mai mult timp, fiind știut că la cei mai în vârstă se găsește în mod firesc maximum de experiență în specializare, așa că „sub acest raport situațiunea membrilor Consiliului legislativ se poate compara mai mult cu a profesorilor universitari, pentru cari deasemenea e prevăzută vârsta de 70 ani.

„Dacă prin legea lui organică s'a dat membrilor Consiliului legislativ rangul și gradul membrilor Curții de casație, această echivalare s'a făcut spre a nu se face Curții de casație o situațiune inferioară, față de aceea ce s'ar fi convenit noii instituții, chemată prin însăși menirea ei în Stat, de a fi colaboratoare a Guvernului și Parlamentului și prin excepționalele condițiuni de recrutare a membrilor ei, cari cum prevede art. 15 mai sus citat, pot fi luați dintre foștii miniștri, foștii prim-președinți, președinți, consilieri ai Curții de casație, etc., etc., foștii guvernatori ai Băncii Naționale, profesori universitari, etc., etc.;

III) În afară de aceasta, Consiliul ține să observe încă, că prin reducerea de vârstă prevăzută de proiect, se va ajunge să se plătească lefa pentru cei noi nu-

miți și pensii pentru cei scoși, încărcându-se bugetul.

Pentru aceste considerațiuni, consiliul crede că nu este în interesul instituțiunii și nici de un interes general, introducerea acestei egalizări a vârstei de pensionare între membrii Consiliului legislativ și membrii Curții de casație.

Cu aceste observațiuni și propuneri, Consiliul dispune restituirea proiectului.

Președinte, I. Ionescu-Dolj.

Consilieri permanenți: *C. D. Anghel, Cezar Vârgotici, I. C. Filitti, D. Ispasiu.*

Referent, *Iuliu Pascu.*

Osebită părere.

„La considerațiile de mai sus, adăogăm următoarele. „Modificarea urgentă a unui singur articol din legea „Consiliului legislativ nu ne apare ca justificată prin „preocuparea egalizării, din punctul de vedere al limitei de vârstă, a membrilor Consiliului cu acei ai „Curții de casație odată ce, din alt punct de vedere „o asemenea egalizare a fost nesocotită, chiar zilele „acestea, în bugetul ministerului de justiție. În sfârșit, „proiectul nu tinde nici la realizarea unei economii, „căci nu prevede că cele 2 locuri ce vor deveni vacante pe urma votării proiectului, vor rămânea neocupate în cursul anului 1932, conform dispozițiilor „unei legi recente.

Consilieri permanenți: *C. D. Anghel, I. C. Filitti.*
Senatul a votat proiectul de lege.

La Cameră, în ședința de la 22 Decembrie 1931, au luat cuvântul în contra proiectului de lege D-nii deputați *Gr. Trancu-Iași, N. Constantinescu-Bordeni, Justin Stănescu, N. Vrăbiescu, N. Bosnief-Paraschivescu și Al. Oteteleșeanu.* Nici un deputat nesusținând proiectul de lege — nici chiar raportorul proiectului — ministrul justiției a acceptat să se amâne votarea lui.

După cum reese și din cuvântările ținute în Cameră, proiectul de lege fusese sugerat de tineretul care roia împrejurul ministrului justiției. El purta vizibil „cachet-ul“ personalității: pe buzele tutului flutura numele „tinerilor“ care aveau să fie numiți, după votarea legii, în locurile ce deveneau vacante.

Tineretul în neastâmpăr se sbătea ca un cal de ham neînvățat la trăsura, și care alb de spume își mușcă zăbala frâului din gură.

Mai mult, în vânătoarea după locuri vacante, se mai întocmise în acelaș timp și un întreg proiect de lege pentru o nouă organizare a Consiliului legislativ, care făcea din nou amputarea vârstei membrilor Consiliului, reducând o la 65 ani. Proiectul fusese supus și discuțiunii Consiliului de miniștri.

Printre alte condițiuni, pentru numirea Consilierilor proiectul de lege cerea, prin articolul 9, *vârsta de cel puțin 33 de ani și maximum 45 de ani, precum,*

și „lucrări în specialitate de o deosebită valoare științifică“¹⁾.

Vârsta până la care se putea numi un consilier era fixată la 45 de ani pentru motivul, că zice expunerea de motive — „am socotit că este necesar ca „instituțiile să aibă o tradiție și o doctrină a lor. A „introduce în aceste instituții oameni prea bătrâni, la „sfârșitul unei cariere, înseamnă a desființa instituția. „Omul, la sfârșitul carierei sale, are o mentalitate formată, care cu greu se mai poate adapta doctrinei și „tradiției instituției unde vrea să intre“.

Două postulate ciudate spicuite prin legi străine.

„Lucrări în specialitate de o deosebită valoare științifică până la vârsta de 32 de ani“, când omul abea încetează să fie o schiță, un „esai-u“; când abea capătă puterea de a se face să fie ascultat.

„Om care dela 45 de ani încolo, „fiind bătrân și la sfârșitul carierei“, nu se mai poate adapta lucrărilor într'o știință în câmpul căreia a ogorât și semănat până atunci. Ceace însemnează că juristul—om versat în cunoștința legilor și pătruns de știința dreptului, — dela 45 de ani încolo nu mai poate observa lacunele unei legi, nici controversele la care pot da naștere cuprinsul textelor ei, nici antinomiile între o lege și alte legiuri sau între ideile aceleiași legi; nu mai poate să examineze o lege în legătură cu doctrina, cu jurisprudența, cu legile existente și cu principiile Constituției, cu alte cuvinte nu mai poate face operă de tehnică juridică.

În ce privește însă opera de tehnică legislativă, fixarea maximumului de vârstă la 45 ani este și mai puțin serioasă.

Tehnica legislativă aparține în mare parte artei. Arta are măestria ei; cere o dibăcie care nu se învață. Pentru o lucrare legislativă,—repet ce am spus cu altă ocaziune,—coordonarea și înlanțuirea ideilor, gruparea după legătura dintre ele; preciziunea cuvintelor, adică alegerea cuvintelor care să întrupeze ideile; conciziunea în exprimarea ideilor; proporțiunea între întinderea lucrării și obiectul ei; planul în rânduiala materiei, etc, sunt reguli de care trebuie să se țină seamă, și pe care nu le pot percepe decât acei care au chemarea pentru o asemenea operă de artă,

Cei ce n'au vocațiune nu pot face o bună lucrare legislativă, oricare ar fi vârsta lor și ori cât ar cunoaște legile și dreptul, după cum nu oricine poate face o poezie bună sau o piesă de teatru bună, oricât de literat ar fi și oricât ar poseda știința frumosului în artă.

Cele două postulate — vorbesc deocamdată numai de ele — desvăluiesc mintea tineretului „cu lucrări de o deosebită valoare științifică până la 32 ani“, și o fac să fie văzută în toată lumina ei.

Desvăluiesc mintea tineretului care cu o asemenea lumină voește să pătrundă și să lumineze.

A tineretului necopt, grăbit și îndrăsneț, care în lucrările lui, culese de ici de colo, consultă numai imagi-

1) Vezi „Din opera legislativă a ministerului justiției“, proiecte și anteproiecte de legi cu expuneri de motive, de C. Hamangiu, ministrul justiției, București 1932, Imprimeria Statului.

națiunea, și care amintește spusa unui scriitor francez : „Ce qui fait qu'on voit dans le monde peu d'ouvragés qui aient du jugement, c'est que les gens qui ont du jugement en ont presque toujours assez pour ne pas désirer d'être auteurs.”

A tineretului care, cuprins de nesațiul ascensiunii, sunt exemple vii de insuficiență plină de suficiență, de orgoliu, de vanitate și de ambițiune ¹⁾, păcate ce, moștenindu-se și transmițându-se prin educațiune, vor intra în sângele generației ce vine care le va transmite și ea urmașilor ei, și aceștia la rândul lor celor ce se vor naște dintr'înșii.

E de interes social vital ca asemenea tineret și cei îmbătrâniți în păcatele lui să fie astâmpărați, și, la nevoie, încătușați.

George D. Nedelcu

Consilier permanent la Consiliul legislativ

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 20 Noembrie 1932

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte.

Constantin Anghelescu cu D. M. Burileanu și Ministerul de Finanțe.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — FUNCȚIONAR PUBLIC. — REVOCARE. — DIMISIUNE. — DACĂ DECIZIA DE REVOCARE MAI POATE FI ATACATĂ CU RECURS DE FUNCȚIONARUL DIMISIONAT DUPĂ REVOCARE.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — FUNCȚIONAR PUBLIC. — REVOCARE. — ANULAREA REVOCĂREI. — DACĂ ATRAGE PE CALE DE CONSECINȚĂ ȘI ANULAREA ACTULUI POSTERIOR DE NUMIREA ALTUI FUNCȚIONAR ÎN LOCUL FUNCȚIONARULUI REVOCAT.

1°. Faptul că un funcționar public în urma deciziei Curții de Apel, prin care i s'a anulat ca ilegală numirea sa, demisionează din acea funcțiune, nu poate închide dreptul acestuia de a ataca cu recurs acea decizie, deoarece demisionat ca și în funcțiune, funcționarul are deopotrivă interes a-și apăra legalitatea numirii și funcționării sale și a îndepărta o pretenție, care dacă ar fi admisă, ar avea consecințe asupra unei situațiuni trecute, dar care a existat și care constituie un drept demn de apărut atunci când este contestat.

2°. Potrivit principiilor generale ale dreptului administrativ, când un act de autoritate a fost anulat, actul posterior de autoritate nu cade pe cale de consecință, de câte ori aceste două acte pot fi privite ca independente unul de altul, adică ori de câte ori valabilitatea celui de al doilea act nu este condiționată de valabilitatea celui dintâi ; ast-fel în cazul de revocare a unui funcționar și numire a altuia în locul său, deși actul posterior de numire a fost ocazionat

de faptul anterior al revocării, totuși și unul și altul odată săvârșite rămân independente între ele, fiindcă între condițiile cerute de lege pentru ca o numire a unui funcționar să fie valabilă nu este și aceea ce revocarea care a precedat-o să fi fost și ea valabilă, iar acest caracter de independență a actului posterior de numire față de cel anterior de revocare, rămâne același, fie că funcționarul revocat și funcționarul numit, au sau nu caracterul de a fi publici, deoarece acelaș argument de logică și de interes social cari au dictat soluția de mai sus se aplică și într'un caz și'n altul.

No. 1456. — Admis recursul făcut de C. Anghelescu în contra deciziei cu No. 274 din 8 Iulie 1931 dată de Curtea de Apel din București S. III. în proces cu D. Burileanu și Ministerul de Finanțe.

S'au ascultat D-nii avocați Polizu Micșunești și Gr. Iulian pentru recurent ; Anibal Teodorescu și Istrate Micescu pentru intimatul D. Burileanu ; I. Gr. Periețanu pentru Ministerul de Finanțe ; R. Georoceanu pentru Banca Națională și V. Toncescu pentru Președinția Consiliului de Miniștrii.

Curtea deliberând,

Asupra incidentului de inadmisibilitate a prezentului recurs ridicat de intimatul D. Burileanu și fondat pe faptul că întrucât după pronunțarea deciziei Curții de Apel București Secția III a No. 274 din 8 Iulie 1931 care admisesese acțiunea lui D. Burileanu și declarase anulate atât Inaltul Decret Regal No. 659 din 931 de revocarea lui D. Burileanu din funcțiunea de Governor al Băncii Naționale, cât și acel cu No. 660/931 de numire în acest post a lui Const. Anghelescu, acest din urmă, în ziua de 14 Iulie 1931 și-a prezentat demisiunea fără nici o rezervă din acest post, care i-a fost primită ; că, prin aceasta, — susține intimatul Burileanu — C. Anghelescu recurentul de astăzi a dat achiesare la deciziunea Curții de Apel și fiind demisionat, nu mai are nici un interes de a-și mai susține recursul conchizând la respingerea lui ca inadmisibil ;

Având în vedere că restabilind faptele, este locul a constata că deciziunea Curții de Apel a fost dată în acțiunea intentată de D. Burileanu și prin care acesta a cerut anularea revocării sale și anularea numirii lui C. Anghelescu ; că, dar C. Anghelescu, părât în acest litigiu n'a făcut decât să se apere contra pretențiunii formulate contra sa de către D. Burileanu ; că, îndată ce Curtea de Apel a pronunțat deciziunea sa și anume în ziua de 10 Iulie 1931, C. Anghelescu a atacat-o cu recurs, manifestându-și deci prin aceasta nemulțumirea sa contra zisei decizii ; că, ulterior și anume la 14 Iulie 1931 C. Anghelescu și-a prezentat demisiunea din însărcinarea de Governor motivând-o pe considerațiunea „că pronunțându-se de către Curtea de Apel „această deciziune și deoarece pronunțarea Inaltei „Curți de Casație ar putea să întârzie, se simte dator „a-și prezenta demisiunea spre a înlesni Guvernului „posibilitatea unei soluțiuni, care să apere prestigiul „instituiției și interesele superioare ale țării“.

1) Aceste exemple vii nu sunt ele vinovate dacă își permit să spună și să facă ceea ce spun și fac, ci sunt vinovați acei cari îi pun în măsură ca să-și permită să spună și să facă ceea ce spun și fac.

Având în vedere că C. Angelescu prin demisiunea sa nu a făcut altceva decât să se desinvestească cu începere dela 14 Iulie 1931, în viitor, de mandatul de Guvernator ce-i fusese conferit la 10 Martie 1931 și pe care l'a exercitat dela această din urmă dată până în momentul demisiunii; că, prin acest act el nu a recunoscut nici formal, nici implicit nulitatea numirii sale în postul de Guvernator pe ziua de 10 Martie 1931, și în care a funcționat până în momentul demisiunii; că, în atari condițiuni este evident că nu se poate spune că C. Angelescu prin faptul demisiunii sale a achiesat la deciziunea Curții, deciziune care a pronunțat tocmai anularea numirii sale, operațiune cu totul străină de ceea ce a făcută de el prin demisiune: că, dar neputându-se spune că C. Angelescu prin demisiunea sa ar fi executat de bună voie decizia Curții, nici că ar fi dat mulțumire pe acea deciziune, — recursul declarat și demisiunea dată, fiind tocmai exprimarea nemulțumirii sale contra acelei deciziuni, este locul a spune că dispozițiunile art. 317 proc. civ. nu sunt aplicabile în speță și deci recursul este admisibil în principiu;

Având în vedere că egal de nefondată este și aceea de a doua pretențiune formulată de Burileanu și anume că C. Angelescu fiind demisionat, nu ar mai avea interes să-și susțină recursul, fiindcă se uită că acest litigiu este pornit de Burileanu contra lui Angelescu, prin el cerându-se anularea numirii acestui din urmă și acesta nefăcând decât să se apere contra acestei pretențiuni; ori, atâta vreme cât Burileanu persistă și în recurs a susține nulitatea numirii lui Angelescu, cum ar fi posibil să i se interzică acestui din urmă să se apere contra unei pretențiuni formulate contra sa.

Având în vedere că demisionat sau încă în funcțiune, C. Angelescu are deopotrivă interes a și apăra legalitatea numirii și funcționării sale; că, dacă ar fi încă în funcțiune, interesul de a se apăra ar fi nediscutabil, este locul a vedea că tot atât de nediscutabil este și atunci când a demisionat; fiindcă dacă în cazul dintâi se apără de o pretențiune care, dacă ar fi admisă, ar avea consecinți și asupra situațiunii sale de astăzi, în cazul de al doilea pretențiunea fiind admisă ar avea consecinți numai asupra unei situațiuni trecute dar care a existat, situațiune care desigur constituie și ea pentru el un drept, tot atât de demn de apărat, când îi este contestat de cineva;

Pentru aceste motive respinge incidentul.

In fond, Curtea deliberând,

Asupra recursului declarat de Constantin Angelescu contra deciziunii Curții de Apel București Secția III-a No. 274 din 8 Iulie 1931, prin care admițându-se acțiunea pornită de D. Burileanu fost guvernator al Băncii Naționale contra Statului Român, C. Angelescu și Banca Națională, s'a declarat anulat atât Inaltul Decret Regal No. 659 din 10 Martie 1931 prin care D. Burileanu fusese revocat din însărcinarea de Guvernator al zisei Bănci, cât și Inaltul Decret Regal No.

660 din aceeași zi, prin care fusese numit Guvernator în locul său recurental de astăzi C. Angelescu.

Având în vedere că Curtea de Apel pentru a da această soluțiune, după ce arată cari sunt motivele cari au determinat-o să pronunțe anularea revocării lui D. Burileanu — motive cari au făcut obiectul recursului tranșat prin deciziunea acestei Inalte Curți No. 1455 din 20 Noembrie 1931, conchide că odată anulată revocarea lui Burileanu, urmează pe cale de consecință să pronunțe și nulitatea numirii lui C. Angelescu, deoarece locul de Guvernator urmând a fi socotit că nu a fost nici un moment vacant în acest interval, numirea lui C. Angelescu nu putea fi făcută, și apoi, fiindcă abuzul săvârșit prin revocarea lui Burileanu nu poate fi reparat decât prin repunerea reală a lezăturii în toate drepturile sale; că, deși atât C. Angelescu cât și Banca Națională s'au apărat înaintea Curții cu dispozițiunile art. 8 combinat cu 6 și 7 din legea contenciosului, susținând că aceste texte consacra tocmai teoria contrară și anume că anularea actului de revocare nu poate prin ea însăși și pe cale de consecință, să producă nulitatea actului posterior de numire, Curtea de Apel recunoscând că în adevăr art. 8 conține această dispoziție, refuză a l aplica în speță, pe motiv că el se referă la revocări și numiri de funcționari publici și guvernatorul Băncii Naționale nu este funcționar public;

Văzând motivul III de casare astfel formulat:

„Violarea art. 1 și 6 legea contenciosului administrativ și a principiilor de bază ale acestei instituțiuni. Exces de putere. Reclamantul intimat în recurs, nu s'a mulțumit a cere numai anularea Decretului de revocarea sa din demnitatea de Guvernator al Băncii Naționale, ci și anularea Decretului de numirea „succesorului său Dl. C. Angelescu”.

Având în vedere că întrucât această Inaltă Curte prin deciziunea No. 1455 din 20 Noembrie 1931, admițând recursul Ministerului de Finanțe, a casat deciziunea Curții de Apel din București No. 274/931, prin care anulase decretul de revocare a lui D. Burileanu și judecând în fond, i-a respins ca nefondată acțiunea acestui din urmă, urmează că a căzut tot fundamentul deciziunii atacate prin recursul de față deoarece — precum s'a văzut — Curtea de Apel a anulat Decretul de numire a lui C. Angelescu numai ca o consecință a faptului că anulase revocarea lui Burileanu; că dar ar fi suficient numai pe această considerațiune că recursul lui Angelescu să fie admis; fiindcă însă menirea acestei Inalte Curți este de a fi păzitoarea supremă a legii, este locul a restabili adevărata situațiune în drept, demonstrând că în cazul de față chiar dacă anularea revocării ar fi rămas ca un fapt definitiv, ea nu putea să atragă prin ea însăși și pe cale de consecință anularea actului de numire a lui C. Angelescu; în adevăr, după principiile generale ale dreptului administrativ, când un act de autoritate a fost anulat, actul posterior de autoritate nu cade pe cale de consecință, de câteori aceste două acte pot fi privite ca independente, unul de altul, adică de câte

ori valabilitatea celui de al doilea nu este condiționată de valabilitatea celui dintâi; că, această situație se întâlnește tocmai în cazul de revocare a unui funcționar și numire a altuia în locul său, căci dacă actul posterior de numire a fost ocazionat de faptul anterior al revocării și deci revocarea i-a servit drept motiv, și unul și altul odată săvârșite rămân independente între ele, fiindcă între condițiile cerute de lege pentru ca o numire a unui funcționar să fie valabilă, nu este și aceea ca revocarea ce a precedat-o să fi fost și ea valabilă; ori legalitatea sau ilegalitatea revocării ca și aceea a numirii se judecă după cum fiecare din ele luate aparte îndeplinesc sau nu condițiile cerute de lege spre a se produce; că, la acest argument de logică se mai adaugă și un altul, derivând din interesul social al stabilizării situațiilor juridice câștigate, care reclamă că acel ce cu bună credință și îndeplinind toate condițiile legale și-a câștigat prin numire o situație, să nu și o vadă pierdută numai prin faptul că revocarea, ce a precedat-o și la care el n'a participat sub nici o formă, nu ar fi fost legală;

Având în vedere că legiuitorul contenciosului administrativ a avut grija să transforme această teorie în drept pozitiv, consacrandu-i dispozițiile articolelor 8 combinat cu art. 6 și 7 din această lege; că tocmai fiindcă prin anularea revocării nu cade și actul posterior de numire, legiuitorul a avut grija să-i recunoască celui revocat pe nedrept salariul, gradul și vechimea adăugând însă, că dacă autoritatea nu va proceda și la reintegrarea sa în fapt, în cazul când locul ce l'a ocupat ar fi vacant, o mai obligă în plus să-i plătească serioase daune pe fiecare zi de întârziere, dela declararea vacanței;

Având în vedere că revenind la deciziunea Curții de Apel, s'a putut vedea că ea refuză de a face aplicațiunea acestui text pe motiv că în el se vorbește de funcționarii publici și Guvernatorul Băncii Naționale nu este funcționar public; că, această argumentare este însă evident greșită fiindcă în lipsa unui text contrar, este locul a aplica aceleași dispozițiuni, deoarece legiuitorul nu a înscris acest text din cauza calității de funcționar public a celui revocat și a celui numit în locul său ci din cauza caracterului de independență ce-l prezintă actul posterior de numire față de cel anterior de revocare; ori, acest caracter de independență rămâne același fie că funcționarul revocat și funcționarul numit au sau nu caracterul de a fi publici; că aceleași argumente de logică și de interes social ce au dictat soluția de mai sus se aplică în mod egal și într'un caz și în altul și atunci în mod greșit și fără nici o bază legală Curtea de Apel dă o altă soluție decât cea dictată de aceste considerațiuni; că în soluția dată de Curtea de Apel se ajunge la acest rezultat, că înlăturarea unui abuz — anularea unui act ilegal de revocare — trebuie să aibă ca urmare fatală un alt abuz și anume anularea unei numiri perfect legale, ceea ce desigur este inadmisibil.

Având în vedere că în atari condițiuni, deciziunea Curții de Apel nu a putut fi pronunțată decât violând aceste principii generale ale dreptului administrativ și ale art. 8 combinat cu art. 6 și 7 din legea contenciosului administrativ; că, deaceia motivul III de care este fondat și fără a mai examina motivele 1 și 11 fiind inutil, deciziunea Curții urmează a fi casată; că, întrucât la faptul constant numai este locul decât a aplica această situație de drept în baza art. 53 din legea organică a acestei Inalte Curți, judecând și în fond, acțiunea lui D. Burileanu ținând la anularea numirii lui C. Angelescu urmează a fi respinsă ca nefondată.

Pentru aceste motive casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 11 Februarie 1932

Președinția D-lui I. G. Solomon, președinte

Sevasta Corneliu Mărgărit cu Iane Nocica

EXECUȚIE SILITĂ. — TITLU EXECUTOR. — JURNAL DE INVESTIRE — DACĂ MAI POATE FI ATACAT CU APEL DUPĂ CE S'A ÎNCEPUT EXECUTAREA. — ART. 104, 399 ȘI 525 PR. CIVILĂ.

Cu toate că jurnalul pentru investirea unui act autentic cu formula executorie, face parte din actele de atributul jurisdicției grațioase, și deci cadrează cu încheerile prevăzute de art. 104 pr. civilă, după care ast-fel de încheer sunt supuse apelului, totuși atunci când posterior investirii obținute, titularul acelu act investit cu formula executorie a cerut și început executarea lui, debitorul nu mai are deschisă, potrivit art. 399 și 525 proc. civilă, de cât calea contestațiunii la executare, cu care ocazie, el va putea pune în discuțiune și valabilitatea titlului care a prilejuit urmărirea.

No. 49. — Respins ca inadmisibil apelul făcut de Sevastia Corneliu Mărgărit cu autorizația soțului său Corneliu Mărgărit împotriva jurnalului cu No. 9584 din 11 Mai 1931 a Trib. Ilfov Secția de Notariat în proces cu Iane Nocica.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Sevastia Corneliu Mărgărit cu autorizația soțului său Corneliu Mărgărit, contra jurnalului No. 9584 din 11 Mai 1931 a Trib. Ilfov Secția Notariat, prin care s'a investit cu formula executorie actul de vânzare-cumpărare aut. de acel Tribunal la No. 25680/929.

Având în vedere susținerile părților urmate în cauză actele și lucrările dosarului.

Având în vedere că mai înainte de a se cerceta în fond temeinicia apelului de față, câtă a se rezolva chestiunea discutată în prealabil, de părți, dacă odată ce s'a început executarea se mai poate ataca cu apel jurnalul, prin care s'a acordat investirea cu formula executorie.

Având în vedere că, deși principial, jurnalul pentru investirea unui act autentic cu formula executorie, face parte din actele de atributul jurisdicției grațioase și deci cadrează cu încheerile prevăzute de art.

Având în vedere că C. Angelescu prin demisiunea sa nu a făcut altceva decât să se desinvestească cu începere dela 14 Iulie 1931, în viitor, de mandatul de Guvernator ce-i fusese conferit la 10 Martie 1931 și pe care l'a exercitat dela această din urmă dată până în momentul demisiunii; că, prin acest act el nu a recunoscut nici formal, nici implicit nulitatea numirii sale în postul de Guvernator pe ziua de 10 Martie 1931, și în care a funcționat până în momentul demisiunii; că, în atari condițiuni este evident că nu se poate spune că C. Angelescu prin faptul demisiunii sale a achiesat la deciziunea Curții, deciziune care a pronunțat tocmai anularea numirii sale, operațiune cu totul străină de aceia făcută de el prin demisiune: că, dar neputându-se spune că C. Angelescu prin demisiunea sa ar fi executat de bună voie decizia Curții, nici că ar fi dat mulțumire pe acea deciziune, — recursul declarat și demisiunea dată, fiind tocmai exprimarea nemulțumirii sale contra acelei deciziuni, este locul a spune că dispozițiunile art. 317 proc. civ. nu sunt aplicabile în speță și deci recursul este admisibil în principiu;

Având în vedere că egal de nefondată este și aceea de a doua pretențiune formulată de Burileanu și anume că C. Angelescu fiind demisionat, nu ar mai avea interes să-și susțină recursul, fiindcă se uită că acest litigiu este pornit de Burileanu contra lui Angelescu, prin el cerându-se anularea numirii acestui din urmă și acesta nefăcând decât să se apere contra acestei pretențiuni; ori, atâta vreme cât Burileanu persistă și în recurs a susține nulitatea numirii lui Angelescu, cum ar fi posibil să i se interzică acestui din urmă să se apere contra unei pretențiuni formulate contra sa.

Având în vedere că demisionat sau încă în funcțiune, C. Angelescu are deopotrivă interes a și apăra legalitatea numirii și funcționării sale; că, dacă ar fi încă în funcțiune, interesul de a se apăra ar fi nediscutabil, este locul a vedea că tot atât de nediscutabil este și atunci când a demisionat; fiindcă dacă în cazul dintâi se apără de o pretențiune care, dacă ar fi admisă, ar avea consecinți și asupra situațiunii sale de astăzi, în cazul de al doilea pretențiunea fiind admisă ar avea consecinți numai asupra unei situațiuni trecute dar care a existat, situațiune care desigur constituie și ea pentru el un drept, tot atât de demn de apărat, când îi este contestat de cineva;

Pentru aceste motive respinge incidentul.

În fond, Curtea deliberând,

Asupra recursului declarat de Constantin Angelescu contra deciziunii Curții de Apel București Secția III-a No. 274 din 8 Iulie 1931, prin care admitându-se acțiunea pornită de D. Burileanu fost guvernator al Băncii Naționale contra Statului Român, C. Angelescu și Banca Națională, s'a declarat anulat atât Inaltul Decret Regal No. 659 din 10 Martie 1931 prin care D. Burileanu fusese revocat din însărcinarea de Guvernator al zisei Bănci, cât și Inaltul Decret Regal No.

660 din aceeași zi, prin care fusese numit Guvernator în locul său recurental de astăzi C. Angelescu.

Având în vedere că Curtea de Apel pentru a da această soluțiune, după ce arată cari sunt motivele cari au determinat-o să pronunțe anularea revocării lui D. Burileanu — motive cari au făcut obiectul recursului tranșat prin deciziunea acestei Inalte Curți No. 1455 din 20 Noembrie 1931, conchide că odată anulată revocarea lui Burileanu, urmează pe cale de consecință să pronunțe și nulitatea numirii lui C. Angelescu, deoarece locul de Guvernator urmând a fi socotit că nu a fost nici un moment vacant în acest interval, numirea lui C. Angelescu nu putea fi făcută, și apoi, fiindcă abuzul săvârșit prin revocarea lui Burileanu nu poate fi reparat decât prin repunerea reală a lezăturii în toate drepturile sale; că, deși atât C. Angelescu cât și Banca Națională s'au apărat înaintea Curții cu dispozițiunile art. 8 combinat cu 6 și 7 din legea contenciosului, susținând că aceste texte consacra tocmai teoria contrară și anume că anularea actului de revocare nu poate prin ea însăși și pe cale de consecință, să producă nulitatea actului posterior de numire, Curtea de Apel recunoscând că în adevăr art. 8 conține această dispoziție, refuză a l aplica în speță, pe motiv că el se referă la revocări și numiri de funcționari publici și guvernatorul Băncii Naționale nu este funcționar public;

Văzând motivul III de casare astfel formulat:

„Violarea art. 1 și 6 legea contenciosului administrativ și a principiilor de bază ale acestei instituțiuni. Exces de putere. Reclamantul intimat în recurs, nu s'a mulțumit a cere numai anularea Decretului de revocarea sa din demnitatea de Guvernator al Băncii Naționale, ci și anularea Decretului de numirea „succesorului său Dl. C. Angelescu”.

Având în vedere că intrucât această Inaltă Curte prin deciziunea No. 1455 din 20 Noembrie 1931, admitând recursul Ministerului de Finanțe, a casat deciziunea Curții de Apel din București No. 274/931, prin care anulase decretul de revocare a lui D. Burileanu și judecând în fond, i-a respins ca nefondată acțiunea acestui din urmă, urmează că a căzut tot fundamentul deciziunii atacate prin recursul de față deoarece — precum s'a văzut — Curtea de Apel a anulat Decretul de numire a lui C. Angelescu numai ca o consecință a faptului că anulase revocarea lui Burileanu; că dar ar fi suficient numai pe această considerațiune că recursul lui Angelescu să fie admis; fiindcă însă menirea acestei Inalte Curți este de a fi păzitoarea supremă a legii, este locul a restabili adevărata situațiune în drept, demonstrând că în cazul de față chiar dacă anularea revocării ar fi rămas ca un fapt definitiv, ea nu putea să atragă prin ea însăși și pe cale de consecință anularea actului de numire a lui C. Angelescu; în adevăr, după principiile generale ale dreptului administrativ, când un act de autoritate a fost anulat, actul posterior de autoritate nu cade pe cale de consecință, de câteori aceste două acte pot fi privite ca independente, unul de altul, adică de câte

ori valabilitatea celui de al doilea nu este condiționată de valabilitatea celui dintâi; că, această situație se întâlnește tocmai în cazul de revocare a unui funcționar și numire a altuia în locul său, căci dacă actul posterior de numire a fost ocazionat de faptul anterior al revocării și deci revocarea i-a servit drept motiv, și unul și altul odată săvârșite rămân independente între ele, fiindcă între condițiile cerute de lege pentru ca o numire a unui funcționar să fie valabilă, nu este și aceea ca revocarea ce a precedat-o să fi fost și ea valabilă; ori legalitatea sau ilegalitatea revocării ca și aceea a numirei se judecă după cum fiecare din ele luate aparte îndeplinesc sau nu condițiile cerute de lege spre a se produce; că, la acest argument de logică se mai adaugă și un altul, derivând din interesul social al stabilizării situațiilor juridice câștigate, care reclamă că acel ce cu bună credință și îndeplinind toate condițiile legale și-a câștigat prin numire o situație, să nu și o vadă pierdută numai prin faptul că revocarea, ce a precedat-o și la care el n'a participat sub nici o formă, nu ar fi fost legală;

Având în vedere că legiuitorul contenciosului administrativ a avut grija să transforme această teorie în drept pozitiv, consacrandu-i dispozițiile articolelor 8 combinat cu art. 6 și 7 din această lege; că tocmai fiindcă prin anularea revocării nu cade și actul posterior de numire, legiuitorul a avut grija să-i recunoască celui revocat pe nedrept salariul, gradul și vechimea adăugând însă, că dacă autoritatea nu va proceda și la reintegrarea sa în fapt, în cazul când locul ce l'a ocupat ar fi vacant, o mai obligă în plus să-i plătească serioase daune pe fiecare zi de întârziere, dela declararea vacanței;

Având în vedere că revenind la deciziunea Curții de Apel, s'a putut vedea că ea refuză de a face aplicațiunea acestui text pe motiv că în el se vorbește de funcționarul public și Governorul Băncii Naționale nu este funcționar public; că, această argumentare este însă evident greșită fiindcă în lipsa unui text contrar, este locul a aplica aceleiași dispozițiuni, deoarece legiuitorul nu a înscris acest text din cauza calității de funcționar public a celui revocat și a celui numit în locul său ci din cauza caracterului de independență ce-l prezintă actul posterior de numire față de cel anterior de revocare; ori, acest caracter de independență rămâne același fie că funcționarul revocat și funcționarul numit au sau nu caracterul de a fi publici; că aceleași argumente de logică și de interes social ce au dictat soluția de mai sus se aplică în mod egal și într'un caz și în altul și atunci în mod greșit și fără nici o bază legală Curtea de Apel dă o altă soluție decât cea dictată de aceste considerațiuni; că în soluția dată de Curtea de Apel se ajunge la acest rezultat, că înlăturarea unui abuz — anularea unui act ilegal de revocare — trebuie să aibă ca urmare fatală un alt abuz și anume anularea unei numiri perfect legale, ceea ce desigur este inadmisibil.

Având în vedere că în atari condițiuni, deciziunea Curții de Apel nu a putut fi pronunțată decât violând aceste principii generale ale dreptului administrativ și ale art. 8 combinat cu art. 6 și 7 din legea contenciosului administrativ; că, deaceia motivul III de care este fondat și fără a mai examina motivele 1 și 11 fiind inutil, deciziunea Curții urmează a fi casată; că, întrucât la faptul constant numai este locul decât a aplica această situație de drept în baza art. 53 din legea organică a acestei Inalte Curți, judecând și în fond, acțiunea lui D. Burileanu tinzând la anularea numirei lui C. Angelescu urmează a fi respinsă ca nefondată.

Pentru aceste motive casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 11 Februarie 1932

Președinția D-lui I. G. Solomon, președinte

Sevasta Cornelii Mărgărit cu Iane Nocica

EXECUȚIE SILITĂ. — TITLU EXECUTOR. — JURNAL DE INVESTIRE — DACĂ MAI POATE FI ATACAT CU APEL DUPĂ CE S'A ÎNCEPUT EXECUTAREA. — ART. 104, 399 ȘI 525 PR. CIVILĂ.

Cu toate că jurnalul pentru investirea unui act autentic cu formula executorie, face parte din actele de atributul jurisdicției grațioase, și deci cadrează cu încheerile prevăzute de art. 104 pr. civilă, după care ast-fel de încheer sunt supuse apelului, totuși atunci când posterior investirii obținute, titularul acelu act investit cu formula executorie a cerut și început executarea lui, debitorul nu mai are deschisă, potrivit art. 399 și 525 proc. civilă, de cât calea contestațiunii la executare, cu care ocazie, el va putea pune în discuțiune și valabilitatea titlului care a prilejuit urmărirea.

No. 49. — Respins ca inadmisibil apelul făcut de Sevastia Cornelii Mărgărit cu autorizația soțului său Cornelii Mărgărit împotriva jurnalului cu No. 9584 din 11 Mai 1931 a Trib. Ilfov Secția de Notariat în proces cu Iane Nocica.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Sevastia Cornelii Mărgărit cu autorizația soțului său Cornelii Mărgărit, contra jurnalului No. 9584 din 11 Mai 1931 a Trib. Ilfov Secția Notariat, prin care s'a investit cu formula executorie actul de vânzare-cumpărare aut. de acel Tribunal la No. 25680/929.

Având în vedere susținerile părților urmate în cauză actele și lucrările dosarului.

Având în vedere că mai înainte de a se cerceta în fond temeinicia apelului de față, câtă a se rezolva chestiunea discutată în prealabil, de părți, dacă odată ce s'a început executarea se mai poate ataca cu apel jurnalul, prin care s'a acordat investirea cu formula executorie.

Având în vedere că, deși principial, jurnalul pentru investirea unui act autentic cu formula executorie, face parte din actele de atributul jurisdicției grațioase și deci cadrează cu încheerile prevăzute de art.

104 proc. civilă, după care astfel de încheeri sunt suse-puse apelului, însă, întrucât posterior investiții obținute, titularul actului investit cu formula executorie, cerând executarea lui, ceea ce a și început, cum e stabilit în speță printr'un comandament făcut la 26 Noembrie 1931, de creditor datornicului, prin mijlocirea corpului de portărei, în asemenea caz părțile găsindu-se în instanța de urmărire a debitorului, care a stat în inacțiune până după ce s'a început executarea silită, nu-i rămâne deschisă, potrivit art. 399 și 525 proc. civilă decât calea contestațiunii la executare cu care ocazie el va putea pune în discuțiune și valabilitatea titlului ce a prilejuit urmărirea.

Că în asemenea situațiune apelul de față urmează a fi respins ca inadmisibil.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: I. G. Solomon, Camil Demetrescu, S. Rădulescu.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA NOTARIAT

Audiența dela 14 Ianuarie 1932

Președinția D-lui Gh. Solomonescu, judecător președ.

Ecaterina V. Oprea și Căp. V. Oprea cu Banca Munteniei

EXECUȚIUNE SILITĂ. — URMĂRIREA VENITURILOR UNUI BUN NE MIȘCĂTOR — DATORNIC. — RAMĂNEREA LUI ÎN IMOBILUL SECHES-TRAT. — ART. 485 PR. CIVILĂ ȘI ART. 9 DIN LEGEA IUNIAN.

Dispozițiunile art. 485 pr. civilă, potrivit căroră dacă datornicul ocupă în total sau în parte imobilul sechestrat, Tribunalul poate după împrejurări să ordone ca el să evacueze în totul sau în parte imobilul sechestrat, fiind abrogate prin art. 9 din legea Iunian, astăzi debitorul nu mai poate fi evacuat, ci continuă să aibă folosința imobilului în calitatea lui de proprietar, ast-fel că dacă sub imperiul procedurii civile, înainte de modificare a fost obligat să plătească chirie pentru folosința imobilului, el poate pe cale de contestație și în baza art. 9 din legea Iunian, să ceară Tribunalului să fie exonerat de plata chiar a ratelor scăzute, fiindcă plata chiriei sub vechea lege constituia o obligațiune „*in facultate solutionis*“ care se datora de debitor numai spre a nu fi evacuat.

No. 20. — Admisă contestația făcută de către Ecaterina V. Oprea și Căpitan V. Oprea personal și ca soț pentru autorizare în contra executării jurnalului Trib. Notariat Ilfov cu No. 64149/930 în proces cu Banca Munteniei.

Tribunalul,

Asupra contestației făcută de Ecaterina V. Oprea și Căp. V. Oprea cu petiția înregistrată la No. 108670/931 contra procesului verbal de sechestrul din 8 August 1930, înființat în executarea jurnalului No. 6514/930 al acestui Tribunal.

Având în vedere actele din dosar și concluziile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că din toate acestea se constată

că Banca Muntenia, creditoare ipotecară a contesta-torilor, sechestrând veniturile imobilului debitorilor săi, a cerut Tribunalului ca pe temeiul art. 485 pr. civ. să ordone evacuarea lor din imobil în cazul când n'ar conveni să plătească o chirie, echivalent al folosinței apartamentului ce ocupă și Tribunalul prin jurnalul din 2 Aprilie 1930, a admis cererea creditoarei, fixând, o chirie de 4000 lei pe lună. Debitori n'au plătit chiria la termen ceea ce a determinat pe girante să ceară executarea jurnalului prin înființarea sechestrului, a cărui înfirmare se cere astăzi.

Având în vedere că intimatu se opune la admi-terea contestației, susținând în primul rând, că e inad-misibilă fiindcă prin ea se repune în discuție însuși fondul pricinii și anume obligația debitorului de a plăti suma de 4000 lei cu titlul de chirie, chestiune definitiv tranșată prin sus menționatul jurnal.

Având în vedere că aceasta fiind obiecțiunea inti-matului în contestație urmează a se examina dacă motivul de contestație invocat de debitori, e un motiv de fond.

Având în vedere că prin jurnalul ce se execută, Tribunalul obligă pe debitori să plătească suma de 4000 lei pe fiecare lună pentru folosința apartamentului ce ocupă în imobilul lor și în caz de refuz dă dreptu administratorului girante să ceară expulzarea lor.

Având în vedere că pentru a lua această măsură Tribunalul după cum se vede din cuprinsul jurnalului s'a întemeiat pe dispoz. art. 485 pr. civ.

Având în vedere că, art. 485 pr. civilă are urmă-torul cuprins: „dacă datornicul ocupă în total sau în parte imobilul sechestrat, Tribunalul va putea după împrejurări să ordone ca el să evacueze în total, sau în parte, imobilul sechestrat”.

Având în vedere că, ceea ce poate încuviința Tri-bunalului, pe baza acestui text de lege, e numai eva-cuarea debitorului din imobil,

Că, în nici un caz pe temeiul acestui text de lege, creditorul nu putea cere și Tribunalul să oblige pe debitori să plătească chirie.

Că, dacă totuși dispozitivul cuprinde această obli-gație, debitorii sunt în drept să ceară, pe calea aceasta a contestației, Tribunalului să le arate care este înțe-lesul dispozitivului și anume dacă obligația de a plăti chiria, este o obligație de sine stătătoare, sau e o obligație la executarea căreia au a fi ținuți numai în cazul când vor să rămână în imobil.

Că, acest drept este acordat în mod expres de art. 400 pr. civ., care spune că contestațiile cari s'ar ri-dica asupra execuției silite privitoare la înțelesul, în-ținderea și aplicarea dispozitivului se vor îndrepta la instanța care a încuviințat titlul.

Având în vedere că, nu se poate spune că de vreme ce dispozitivul vorbește de două prestațiuni, ne găsim în fața unei obligațiuni alternative în care fiecare din cele două prestațiuni, sunt de o potrivă datorite de debitori.

Că dacă aceasta nu vrea sau nu poate să execute

una din ele, creditorul e în drept să ceară executarea celeilalte.

Că ar fi așa numai în cazul când legiuitorul ar fi autorizat pe judecător, sau să evacueze pe debitor, sau să-l oblige să plătească o chirie.

Că deoarece judecătorul n'are însă decât căderea să-l evacueze, obligația de a plăti chiria este o obligație facultativă pentru debitor, pe care el și-o ia numai pentru a evita o evacuare.

Că așa fiind plata chiriei e datorită numai „în facultate solutionis” adică numai dacă el nu vrea să păstreze lucrul datorit, — în speță, dacă nu vrea să evacueze casa.

Având în vedere că spre deosebire de ce se întâmplă în cazul obligațiilor alternative, în cazul obligațiilor facultative, când lucrul datorit numai poate fi cerut de creditor, acesta numai poate cere nici prestațiunea ce se găsește „in facultate solutionis”.

Că, în speță debitorii pot cere Tribunalului pe calea contestației să constate că chiria e datorită „in facultate solutionis” și că nu li se mai poate cere decât dacă în fond s'ar stabili că ei mai pot fi evacuați.

Considerând că, această susținere duce la cercetarea celei de a doua obiecțiuni invocate de intimat în contestație și anume a netemeinicii în fond a contestației.

Având în vedere că, administratorul girante, intimat în contestație, a susținut că art. 9 din legea Iunian, interzicând evacuarea nu interzice și supunerea debitorului la plata unei chirii.

Având în vedere că, art. 9 sus citat spune într'adevăr numai că debitorul care locuiește în casa sa numai poate fi evacuat de creditorul urmăritor, că aceasta nu înseamnă însă că el poate totuși să fie obligat să plătească chiria.

Că dacă sub imperiul art. 485 pr. civ., debitorul putea fi obligat să plătească chiria, aceasta se datorește împrejurării că art. 485 pr. civ., îl desbrăca de al doilea atribut al proprietății, de dreptul de folosință al bunului, pe care pentru ca să o păstreze, trebuia să plătească ca orice străin o chirie.

Având în vedere că art. 9 din legea Iunian, abrogând dispos. art. 485 pr. civ. debitorul nu mai poate fi considerat ca un „non dominus” sub raportul lui „jus fruendi” și deci nu mai trebuie să plătească un echivalent, pentru ca să-și păstreze neștirbit dreptul său de proprietar.

Că așa fiind și în fond contestația trebuie considerată ca întemeiată, iar ca consecință urmează a se anula formele de executare inclusiv procesul verbal de sechesru și toate actele procedurale făcute posterior.

Văzând și cererea contestatorului de a i se acorda cheltueli de judecată, care apreciindu-se de Tribunal se fixează la suma de 3000 (trei mii) lei.

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător de sedință G. Solomonescu admite.

Semnați: G. Solomonescu, Scarlat Costinescu.

JUDECATORIA RURALA PERESEKINA JUD. ORHEI

Audiența dela 20 Noembrie 1931

Președinția D-lui Ion Maslincov, judecător

Gheorghe Epure cu V. Mamolea

SIMULAȚIE. — ACT DE ARENDĂ ACOPERIND UN ACT DE VÂNZARE. — LOT DE IMPROPRIETĂRIRE. — PĂRȚI CONTRACTANTE. — PROBA TESTIMONIALĂ. — INADMISIBILITATE. — ART. 977 COD. CIV. ROM. — ART. 103, 410 COD. PR. CIVILE RUSE.

Proba cu martori între părțile contractante pentru a stabili caracterul de simulat a unui contract de arendare autentic, asupra unor terenuri provenite din loturi de improprietărire nu poate fi admisă, întru cât legea din Martie 1925 nu declară înstrăinarea ilicită ci numai îngrădită cu anume formalități.

No. 190. — Admisă acțiunea intentată de către Gheorghe Epure în proces cu V. Mamolea.

Judecata,

Asupra acțiunii civile de față,

Având în vedere lucrările dela dosar, actul întărit de arendare No. 108 al Primului Notar de pe lângă Tribunalul Orheiu și depozitiile martorilor: Gheorghe Chiriac și D. Vartic precum și din desbaterile în instanță se constată în fapt următoarele:

Gheorghe Epure din Hârtop-Mare, jud. Orheiu arendează pe termen de 36 ani începând dela 27-III 925 dela Vasile Mamolea din acelaș sat două terenuri: unul arabil în suprafața de 9900 metri pătrați situat pe teritoriul moșiei Izbeștea, fostă proprietate Grișcenco arătat pe planul de parcelare sub No. 40 megieșit; la est cu drumul, la vest cu râpa, la sud cu lotul lui Timotei Varzaru și la nord cu lotul lui Toader Chiriac și al doilea șase mii de metri pătrați de imaș aflați în codevâlmășie cu ceilalți locuitori din Hârtop-Mare pe moșiile „Ișnovăț” „Scurta” și „Grușeva” fostele proprietăți Cucicov, Eghiazarov și Glavce. Pentru constatarea convențiunii lor confecționează un act sub formă de contract de arendă, întărit la Primul Notar și trecut în cărțile de proprietăți. Terenul a fost predat lui Gh. Epure la Confecționarea actului, iar după un termen de 6 ani de folosință în anul 1931 V. Mamolea, proprietar intră din nou în teren nevoind să recunoscă contractul pe motiv că dânsul ar fi înțeles să vândă terenul, iar vânzarea loturilor fiind oprită de legea din 13/3 1925, actul din speță fiind simulat și acoperind o vânzare este izbit de nulitate după soarta convențiunii acoperite încercând cu martorii Grigore Cotruță și Alexandru Coroi se mai stabilească că prețul arenzei ar fi de 4000 lei. Reclamantul nu recunoaște declarațiile pârâtului și declară că nu înțelege să aibă vre'o pretenție asupra terenurilor cere executarea contractului de arendă cu atât mai mult că prețul arenzei pe tot timpul arenzei a fost vărsat complet și anticipat, obligând pe pârât să predeie terenul.

Având în vedere că actul depus la dosar și din

care se constată convențiunea între părți, este făcut cu toate formele prevăzute de legea Notarială în vigoare în momentul confecționării actului, fiind făcut chiar sub formă întărită.

Că, acest contract, nici din punct de vedere al persoanelor contractante și conținutului și nici al scopului vizat nu vine în contradicție cu vr'o dispozițiune legală de drept comun ori din legea specială din 13 Martie 1925 sau vr'un precept moral, și, deci, urmează a-i se recunoaște valabilitatea deplină.

Că, astfel fiind, în virtutea principiului „Contractus legem ex convențiune accipiunt“ consfințit de art. 969 cod. civil și, întru'cât pârâtul a scos din folosința terenului arendat pe reclamant, acesta din urmă are dreptul în conformitate cu dispozițiunile art. 1073 c. civ. și jurisprudența I. C. Cas. 1304/26/91 să ceară rezilierea sau executarea contractului.

Că, asupra obiecțiunii pârâtului că actul n'ar corespunde adevăratei voinți, ce au avut părțile de a face vânzarea terenului și este simulat acoperind un alt contract, acel de vindere cumpărare, ce este prohibit de legea din 13 Martie 1925, și, deci, ca consecință din moment ce contractul real între părți este izbit de nulitate, aceiaș soartă o are în contractul acoperitor (1528 cod. civil rus).

Având în vedere că în conformitate cu principiul ce dirijează materia probelor consfințite prin art. 106 și 410 pr. civilă rusă, actul fiind făcut înainte de 4 Iunie 1928, iar puterea probelor fiind prevăzută în sistemul legislațiunii ruse în codul de procedură, actul Notarial și cei întărit nu poate fi dovedit de contractant cu martori că e simulat (Sen. 96/47 Tiutriumov pr. civ. pag. 748 No. 27 ed. 1908) decât în cazuri când tranzacția acoperită este oprită de lege (Tiutriumov op. cit. pag. 749 No. 28), ori în speță, vânzarea pământurilor provenite din loturi nu era interzisă, ci îngădită cu anume formalități (Art. 1 din L. Instrăinării lot. din 13-3-1925) ceia ce exclude admisibilitatea martorilor în speță, (Alexandresco D. Principiile dreptului civil român Pag. 70—71).

Având în vedere mai departe că, în contractele, ce acopăr o altă învoială, denumite relativ simulate în doctrina română sau „simulate“ în doctrina rusă, în opunere cu „absolut simulate“ după prima și „fictive“ după secunda, pentru actele ce nu ascund nici o tranzacție, elementul ce poartă știrbirea în acordul contractanților pentru crearea raporturilor aparent, este acel al consimpământului.

Că, pentru existența viciului în conformitate cu principiile generale deduse de jurisprudența și doctrina rusă din dispozițiunile cazuistice ale codului civil precum și cele prevăzute de codul Napoleon, urmează a se stabili că, asupra consimpământului au acționat eroarea, dolul sau violența, ori, în speță, voința de a face act de vindere cumpărare s'a schimbat în acea de a face contract de arendare din moment ce li s'a pus părților în vedere de funcționarul competent în speță Notarul Public, că, actele de vindere cumpărare nu se pot face decât în anumite condițiuni, și deci,

nu se stabilește nici dol, nici violență, nici eroare urmând astfel a se înlătura obiecțiunea pârâtului că actul este simulat.

Că, chiar dacă s'ar lua în considerare depozițiile martorilor invocați, în cazul admis de doctrină (I. I. Karnițchi. Eroare în convențiuni Tiutriumov. Pag. 748 Proc. civ. Ed. 1908 No. 23), de a dovedi fapta dolosivă a contragentului, anterioară confecționării ce a lucrat asupra consimpământului părții, consecințele căreia s'au evidențiat în actul confecționat, aceste depoziții nu stabilesc nici o faptă dolosivă, obiecțiunea și din acest punct apare ca nefondată.

Că, astfel fiind în urma celor expuse acțiunea urmează a fi admisă întemeiată și

Statuând asupra cererii de a se acorda cheltueli de judecată și, găsindu-le întemeiate pentru suma de lei 600, și negăsind cazul de a se admite execuție provizorie.

Pentru aceste motive, admite.

Semnat: I. Mastincov.

BIBLIOGRAFIE

A apărut de sub tiparul Imprimeriei Naționale: Din opera legislativă a Ministerului de Justiție. — Proiecte și Ante-proiecte de legi cu expuneri de motive de C. Hamangiu, ministrul justiției.

Intr'un volum, format mare, cu aproape 600 pagini, frumos tipărite, sunt adunate sub titlul de mai sus proiectele și anteproiectele de legi cari aveau să fie aduse în discuția Parlamentului și anume: *Unificarea legislativă, Organizarea judecătorească, Legea Curții de Casație, Legea contenciosului administrativ, Legea Consiliului legislativ, Casa de Credit a Magistratilor, Apărarea gospodăriei țărănești, Cercetarea averii funcționarilor, Avocații Statului, Legea asupra concordatului, Cambia titlu executiv, Execuția silită, Legea falimentelor, Legea asupra extrădărei, Legea asupra presei, Legea Răspunderii ministeriale.*

Dacă moartea a doborât cu cruzime în plină și rodnică activitate pe Ministrul Hamangiu, căruia i se datoresc aceste proiecte de legi, nelăsându-i mulțumirea de a le vedea realizate în forma definitivă a legii, ele vor rămâne însă ca un bogat și documentat material informativ, care va putea servi cu mult folos legiuitorului de mâine.

Rugăm mult pe Domnii abonați cari ne datorează plata abonamentului, să aibă bunavoință a o achita încasatorilor noștri, sau să ne-o expedieze prin mandat poștal la biroul revistei: Str. Jules Michelet Nr. 15.